

Szerkesztési iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1900.

XXIX évfolyam. 69. szám.

Szombat, március 2.

Megkondult a vészharang.

Nagybeeskerek, március 24.

De nem az a harang, mely ezen sokat sanyargatott haza minden hü fiát arra hívja fel, hogy javarészt nem a mi hibánk és mulasztásunkból feltorlódtott hiányok helyrehozásának nagy munkáján vállvetve dolgozzék, de még csak az a harang sem, a mely az enyim és tiéd kérdésének alku vagy harc utján való tisztázására és e végből egyakaratu kintartásra hív fel, a mi jogainkat, ha lehet eltagadni, ha nem, gyűlöletben elfojtani törekvő Ausztriával szemben, hogy így mindnyájunk javára szolgáló oly eredményt hozunk létre, a mely bármely nyelven beszélő hazánk fiának egyaránt volna tulajdona. Nem, — erre az idő most nem alkalmas, hanem meg kell kongatni a vészharangot azért, hogy a világ, de nem, nem a világ, hanem, hogy a Magyarországon évszázadokon át a magyarokkal egyenlő jogokat élvezett német ajku honpolgárok kioktatást nyerjenek abból, hogy miben áll a „Deutsche Volksthum“, mert ezt nem elég tudni az 50 millió lelket számláló nagy német nemzetnek, hanem tudni kell a „Schwaben és Sachsen“-oknak, kiket most „Ein Siebenbürger Sachse“ hív föl arra, hogy egyesülve álljanak őrt addig, míg a remélt derü reájuk hasad, már t. i. a Magyarországon lakó németekre, mert hiszen a nagy német nemzet jól megérdemelt, mert saját erejével és munkásságával kiküzdött fényes és dertis jelenét és úgy kívánjuk meg mindenkinék józan hite szerint, mindég dertisnek maradni gerkező jövőjét elhomályosodás nem fenyegeti. Munkájuk elősegítésére eddig csak a „Banater Schwaben“-okat hívták fel, onnan a királyhágon túl, jogait csak teljes mértékben élvezi, de azon jogokat, melyeket a honalapítás és egy évezreden át való föntartás, az összes magyar nemzetnek adott tiszteletben tartani nem tudó, királyföldi szászok. Nem lehet tudni, de

talán nem is vagyunk arra kíváncsiak, hogy a „Banater Schwaben“-ok alatt a Bács vármegyében lakókat is értették-e, de tekintettel azon soha elmúlni nem tudó benső ragaszkodásra, a melylyel a Bach idő dicső korszaka iránt viseltetnek és a melynek bekövetkezésére ők oly derekasan közreműködtek, továbbá tekintettel azon el nem vitatható idegenkedésre, a mely őket a magyar közjog postulatumai iránt mindég eltöltötte, úgy hogy ők Magyarországról tudni nem igen akarnak, hanem csak Siebenbürgent ösmernek, föl kell tennünk, hogy a „Banat“ alatt a „Serbische Wojwodschafft und Temescher Banatot“ értették, a melyhez Bács és Szerémvármegye is tartozott. Nos hát, kedves Siebenbürger Sachsunk, a tolnamegyei, Veszprém és ki számlálhatná elé hány vármegyében lakó sváb nem kell a nagy munkához?

1861-től majdnem 1874-ig az országban lakó különféle nem magyar ajku nemzetiség bőven foglalkozott a nyelvterületek megalkotásának, tehát többféle Vojvodina kihatásának kérdésével. Csak német nyelvterület kihatására nem gondolt senki, pedig oly jóakaró fiai ez országnak akkor is akadtak, kik szóval, meg a sajtó utján is arra buzdítsák hazánk területén majdnem mindenfelé lakó német hazánkfiait, hogy a lenyűgözés alól alig fölszabadult közös haza bajait ők is tetézzék. Ily irányban tett takart kísérletezéseik csakhamar meghiusultak, azon lelkes érzelmeknél fogva, a melylyel a Banat és Bácsvármegye németjei a nem rég multban, 1848. és 49-ben, mint velünk mindenben egyek segítették végigküzdeni azon nemzetünk történetében legfényesebb és legdicsőségebb harcot, melyet nem könnyűvérti forradalmiságból, hanem nemzeti szent igazainkat vívtunk az országunkba betört fekete-sárga Ausztria és az országunkban ellenünk föllázadt nemzetiségek ellen.

Mi történhetett a jelenben, hogy egy

erdélyi szász bánati vérbelieikhez fordul, hogy egyesüljenek egy nagy és szent célra, nemzetiségük megmentésére és föntartására?

Addig, míg a közös hadseregnek, a közös miniszteriumoknak, a külföldi diplomáciai és konzuláris szolgálatnak kizárólagos szolgálati nyelve a német, annyira, hogy nem talán Buenos-Airesi-diplomáciai vagy konzuláris képviselőség intéz német nyelvű megkereséseket a kormány vagy közigazgatási hatóságokhoz, hanem a szomszéd Oláh- vagy Szerbországbeliek a háttérben, mondjuk bánati hatóságokhoz kizárólag német nyelven, addig szász uraimék, ha akarnának, békén alhatnának és különben sem kellene a bánati svábok álmát zavarni, mert ő nekik, hála Istennek, eszükbe sem jut ezt egyáltalában anya nyelvük veszélyben forgása miatt zavartatni.

Addig, míg széles e Magyarországon igen kevés azon több nyelvet beszélők között olyan, aki nem tudna németül, nem emlíve azon sok százezret, ki csakis németül tud, addig, míg 10 vagy 15 együtt magyar nyelven társalgó, menten németre fordítja a szót, ha közbük egy német kerül és ha ezen német akár az értelmiséghez tartozó benszülött, vagy más 40—50 éve idegenből idekerült is, addig, a míg élő példaként itt városunkban is új és fényes kirakatu üzletek keletkeznek mindenféle nyelvű címfeliratokkal, csak magyarul nem, addig, míg sok nyilvános számadásra kötelezett közkereseti vállalat könyvelését, levelezését folytathatja bármely neki tetsző nyelven, sőt mi több, nem magyar levelezéssel és beadványnyal fordulhat magyar közhatósághoz, addig csak azon megszokottság szól német-szász uraimékból, a mely a magyar testen alkalmazott tüszurásokból kelt bennök örömet. Még mielőtt befejezésül elmondanók, hogy miért kellene a magyarnak megszakítás nélkül kongatni, nem a vészharangot,

A „TORONTÁL“ tárcája.

Városi közgyűlés Kakukváron.

Jelenet a jelen korban.

Polgármester: A legutóbbi közgyűlésen meghatározatván, hogy egy éjjeli bakter megválasztása szükségeltetvén, ezennel megnyitom a közgyűlést. Felhívom a főjegyzőt, hogy olvassa fel a jegyzeteit. (Éljen, halljuk.)

Főjegyző: Tisztelt közgyűlés! Rövid lesznek, ámbar hosszú is lehetnék, de hosszú már azért sem akarok lenni, hogy rövid lehessenek. Beérkezett 877 pályázat. A bakterológiai bizottság tekintve a nem tekintendőket, egyet ajánlott a megválasztásra és ez az egy Stern Jakab. Tessék választani!

Haragosy Izidor b. t.: Miért csak egyet? Miért nem kettőt? Miért nem hármat? Miért nem négyet? Mit fukarkodnak, ha annyi van. Ez komizság! (Zugó taps.)

Polgármester: Haragosy ur helyesen mondta, miért nem négyet? Uraim! A bakterológiai bizottság előre tudta, hogy akárhányat ajánl, a tisztelt bizottság csak egyet fog megválasztani. Ne hogy a választás nehezükre essék, egyet ajánlott. En tehát elrendelem: méltóztassék Stern Jakabot megválasztani. (Halk moraj.)

Bérczi Béla: Mielőtt a választási aktus megkezdődne, kötelességemnek tartom indítványozni, hogy a polgármesternek tapintatos vezetéseért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. (Éljen.)

Barbalonga Frigyes: En a magam

részéről magamévá teszem a multkor magamban elmondott magánvéleményemet és Bérczi ur indítványától eltérően indítványozom: éljen a szabadság, éljen a testvériség, éljen az egyenlőség! (Piszszegés.)

Haragosy Izidor (üvöltve): Ez már komizság! Senki se éljen! Ugy éljek én!

Polgármester (csenget, újból csenget): De kérem...

Végtelen Lajos b. t.: Tisztelt bizottság! En, ha a magam véleményén volnék, a minthogy nem vagyok, akkor azt mondanám, a minthogy nem mondom: fogadjuk el azt a véleményt, a mely a többségé. (Éljen, ez már okos beszéd!) De mert nem tudjuk, mi a többség véleménye, (Helyes!) azt tartom, el kell fogadni a kisebbség véleményét, mely előttünk nem ismeretlen. Azért ajánlom pedig ezt, mert könnyen lehetséges, hogy többen lesznek a kisebbség véleményén, mint a többség véleményén és akkor több se kell hozzá, kész az elmezavar. Még egyszer melegen ajánlom ezen javaslatomat elfogadásra. (Elfogadjuk!)

Lassu János: Uraim! Miért vagyunk itt és miért nem vagyunk ott? Azért vagyunk itt, mert ott nem vagyunk (Igaz!) és megfordítva. Itt lévén, a szőnyegen forgó tárgyról kell elmélkednünk. Es mert a szőnyeg szoros összefüggésben áll a szőnyeggyárral, engedjék meg, hogy a szőnyeggyári ipar fejlesztéséről szóló elméleteimet itt a bizottság színe előtt röviden kifejtssem. (Halljuk!)

Polgármester: Felhívom a szónokot, hogy a tárgynál maradjon! Ha még egyszer kellene őt erre figyelmeztetnem, akkor többé nem fogom figyelmeztetni.

Lassu János: Meghajlok az elnöki figyelmeztetés előtt; tehát uraim! Miből csinálják a szőnyegot? Ugyebár a gyapjuból. Es honnan vesszük a gyapjút? A birkától. A szelid állat mondhatnám birkatürellemmel szállítja a puha szőnyegot a vagyonos osztálynak, míg a szegény napszámos koplal, fázik, küzködik. (Zajos helyeslés!)

Polgármester: Újból figyelmeztetem a szónokot, hogy többé nem fogom figyelmeztetni.

Lassu János: Uraim! Röviden: a vagyonos osztály az angolok, a szegény birka pedig a bur nemzet. Indítványozom: az uristen sokáig éltesse a szabadságáért küzdő dicső bur nemzetet. (Éljen, éljen! bömbölő lelkesedés. Szónokot számosan pofoncsokolják.)

Polgármester: Tisztelt közgyűlés! Szavazni jöttünk és nem beszélni. Azért szavazás alá bocsátom a következő három kérdést. Először: méltóztatik-e Stern Jakab személyében, mint éjjeli bakterben megnyugodni? Igen vagy nem? Másodszor: méltóztatik-e nekem tapintatos vezetésemért bizalmat szavazni. Igen vagy nem? Harmadszor: méltóztatik-e életetni a testvér burnemzetet? Igen vagy nem? Megjegyzem, hogy amennyiben nekem bizalmat nem méltóztatnak szavazni, a másik két kérdést nem bocsátom szavazás alá. (Hóhó! Zugolódás.)

Bérczi Béla: Tisztelt közgyűlés! Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy az ekként feltett kérdésekhez egy pótindítványom van. De miután én magam sem helyeslem ezen pótindítványomat, azt ezennel visszavonom. (Éljen.)

Haragosy Izidor: Hát akkor mit indítványoz, ha visszavonja?

hanem azt a harangot, a mely a legjózanabb és legjogosabb önfentartás kötelességének elvégzésére serkent, néhány rövid szóval akarjuk megmondani azt, hogy szász uraimékat mi látszik különösen bántani, mert azt, hogy ők a saját németiségüket a közel jövőben féltették, amugy sem hiszi el senki, legkevésbé az, ki nek alkalma volt köztük járni és látni a józanságukból, fejlődöttségükkel, munkáságukból folyó jólétüket és kétségbevonhatatlan németiségüket, a melyet a legnagyobb éberséggel iparkodnak megvédeni mindentől, ami ő reájuk a magyar állampolgár külső ismertető jelét is süthetné. Így például ők a hivatalos életben és érintkezésben is nem akartak arról tudni, hogy létezik egy Brassó, Nagy-Szeben, Szászváros vagy Malomviz stb, hanem csak Kronstadt, Hermannstadt, Broos és Mühlbachot ösmertek, nekik nem létezett sem Kolozsvár sem Pozsony — sőt mi több, ő nekik még Budapest is Schmarn, mert mint a szászok egyik szövetséges, megyénkben megjelenő német lapjában olvasható, még Ofen-Pestet is használnak, pedig még a legelkeseredettebb magyarfaló ausztriai lapok is már a „Budapest“ elnevezés használatába beadták a derekukat.

Kormányunk és törvényhozásunk megsokallta ezen helytelen és kibívó, bosszantásunkra szolgáló visszasszót, és törvényt alkotott, a mely szerint a meglévő magyar helységnevek közhasználatára rendeltetett el és tovább menve meghatározott annak törvényes módja, hogy miképpen kapjon minden helység, a mely még ilyen nem bír, magyar elnevezést.

Ha már most szász és egyéb uraimék azt képzelték, hogy ezen törvény meghozása után is posta és közhatóság a leplezetlen tendenciózitással használt címzések mellett kiállított levelezéseket és beadványokat továbbítani, illetve elfogadni fogják, abban némiképpen csalódtak és részben talán a minden iránt, ami magyar, táplált jóakaratakat ez is fokozta és talán „hinc illae lacrimae,“ mert erre vall ugyancsak a vármegyénkben megjelenő egyik német lapban kiadott, a „Strassburger Post“ból átvett rövid közlés, a mely egy olyan magyar káromkodási formulájú címet kapott, mint a milyent tisztességes ur társaságban mi magyarok, minden káromkodási megszokottságunk mellett is, nem szoktunk kiejteni, de különben is ezen káromkodási szóllam Elsassban közzsájon

nem foroghat, hanem mindenképen csak azt bizonyítja be kétségtelenül, hogy a mi ellentünk külföldi német lapokban megjelenő piszkoló cikkek hol gyártanak. Ez azonban mind semmi ahhoz, ami most Bécsből jő felénk és nem mintha tulnag fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Bécsben néhány még ki nem forrt és rossz az anyanyelvében veszélyeztetett magyarországi németiséget az elmagyarosodás veszedelmétől megvédelmezze, mert bár nem nagy öröme szolgálhat a magyarnak az, hogy Magyarországon nép- és középiskolá. végeztek oly mértékben tudtak elmagyarosodni mint a Wettlek és Matthesek, de ezektől azon nagy munkát, mely az államnyelvnek a közéletben érvényt, a közoktatásban pedig oly hatást kíván biztosítani, hogy minden iskolába járó megtanuljon úgy a hogy magyarul beszélni, nem félti. De ahhoz, hogy megtévedt hazánkfiak Bécsből akarnak javítani, Magyarországon fennálló, szerintük nem helyes közállapotokat, csakis ehhez van szavunk, mert mi szerintünk csak a Herostates dicsőségére törekvők és érdemesek mehetnek Bécsbe panaszszal és működhetnek onnan, a honnan évszázadokon át megesentesult rosszakaratból kifolyólag, annyi köny, megaláztatás, nyomor és jogaink letagadása jött felénk. X. Y.

A lippai mandátum. A lippai kerületben tegnap délután 4 órakor ért véget a választás. A szavazatok végeredménye a következő volt: Dr. Fülöpp Béla temesvári ügyvéd kapott 903, Bok u Szever pedig 150 szavazatot. Így 753 szótöbbséggel Fülöpp lett a lippai választókerület országgyűlési képviselője.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő minden nap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

— **Gyümölcsoltó Boldogasszony.** A római katolikus egyház holnap ünnepeli a tavasz első Mária ünnepét: a Gyümölcsoltó Boldogasszony napját, amelyen háromszor kondul meg a harang Ave Mária ra. Az egyház e napot az anyagi üdvözlet foganatosításának emlékére ünnepli. A Gyümölcsoltó Boldogasszony napja megfelelő, találó szép és gyöngéd kifejezése egy mélyeseg hittitoknak: az istenség egyesülésének az

emberi természettel. — Ez idő tájt ébred a természet téli álmából, megindul a rügyezés, bimbózás és virágfakadás. Mivel pedig a faajtások ideje ekkor veszi kezdetét, azért hívja a magyar Gyümölcsoltónak. Belgiumban az ünnepet Notre Dame de la Prospérité-nek (Mária hirdetése napja) nevezik s a nép azt hiszi, hogy amit e napon vetnek, ültetnek, vagy ojtanak: bizonyosan kikel és jó termést ad.

— **Gyümölcsoltó Boldogasszony a templomban.** A nagybőjt egyetlen ünnepnapja, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe alkalmából a róm. kath. isteni tiszteletek a szokásos módon fognak végbármenni, vagyis fél 8 kor, fél 9-kor csendes mise lesznek, 10 órakor pedig ünnepi nagymise, amelyet megelőzőleg Raskó káplán magyar egyházi beszédet tart. Az ünnepi mise egyszerű mind zenémise lesz, melyen Kirms ünnepi miséjét fogja előadni a vegyes kar zenekiséret mellett.

— **A villammű vezetője.** Két napig tartott a kemény csata, mely tegnap délután végre azzal fejeződött be, hogy Beck Gyulát 73 szavazattal megválasztották Stark ellenében, ki 29 szavazatot kapott, mint azt tegnap már megirtuk. Tudósításunkat azzal egészítjük ki, hogy a szavazás előtt a közgyűlés elfogadta Oldal Antal indítványát, melynek értelmében a nem mérnök (tehát Beck) csak 1800 frt fizetést és lakást kap, ellenben tantiémet nem kap. A mostani választás különben, mint ismeretes, csak egy évre szól. Hir szerint többen megfelelőbbik a választást.

— **A Béga hajózhatóvá tétele.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter Temesvár város közönségéhez leiratot intézett, mely teljes mértékben helyesli a város közönségének azon véleményét, hogy ezen közhasznú vizut rendezése a vidék kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági fejlődésére nagy fontossággal bír s erre való tekintettel a temesvári kereskedelmi és iparkamarának a múlt év folyamán hozzá intézett s a város közönsége által ez alkalommal támogatott emlékiratát pártolólal s oly kéréssel küldte meg az ez ügyben illetékes földmivélségi miniszternek, hogy a kérdés megoldását illetékessége körében lehetőséghez képest eszközölje.

— **Petrovics Sándor Szerbiában.** A mi nagytehetségű földinket, Petrovics Sándort a szerb miniszterelnök kinevezte a szerb sajtóiroda főnökévé. A szerb sajtóirodának két ízben volt már a főnöke, de a változott politikai viszonyok mindannyiszor állása, sőt az ország elhagyására is kényszerítették Petrovics Sándor nagybecsereki születésű, Bécsben a keleti akadémiát és Budapestben a jogot végezte kitűnő sikerrel. Belgrádban mint Risztics exregens titkára s mint kiváló zsurnaliszta tűnt fel, a ki a nagy Risztics oldalán nőtt nagygyá. A „Kölnische Zeitung“nak már tizenkét éven át levelezője s a magyar főváros újságírói és politikai köreiből egyaránt ismert tagja. Petrovics április elsején foglalja el új hivatalát.

Polgármester: Haragosy ur, magaztat nem érti; ezért Önt rendreutasitom.

Haragosy Izidor: En meg aztat kendre visszautasitom. (Nagy zaj, rendre, csendre!)

Polgármester: Tehát uraim, most már elrendelem a szavazást Bérczi ur indítványa felett is, és itt az eldöntendő kérdés az lesz, vajjon Bérczi ur visszavont pótindítványát elfogadják-e vagy sem. (Elfogadjuk!)

Polgármester: Hál istennek ezen tulvolnánk; már most következnek...

Szájviz Sándor: Bocsánat tisztelt bizottság! Miután Bérczi ur indítványát minden jogos indok nélkül visszavonta, én ezennel azt magamévá teszem és indítványozom, hogy az tárgyalásra bocsáttassék.

Vészharanghy Lajos: Uraim! Örülök, hogy Szájviz ur felkapta Bérczi urnak elejtett életrevaló indítványát. Örülök pedig főképen azért, mert ha nem örülnek, akkor is felkapta volna. (Egy kardos hang a hallgatóságból: „Kérem ez az én viccem.“ Elnök csönget.) Amde e fontos kérdés felett nem lehet sommásan határozni. Tudják uraim, hogy én csak gyenge perczekben szoktam felszólalni; mert ha erős vagyok, akkor más teszek. Ilyen gyenge perczem közelg most is. Egy bájos soubrette jutott az imént eszembe. Szegény talán nem is tudja, hogy mi mily fontos ügyekről tárgyalunk most. Nem mondom, hogy e teremtés imádardó, de én inádom őt, és ez nekem elég. Ennélfogva Szájviz ur indítványát kiegészítendő, indítványozom tisztelt közgyűlés, hogy inádomnak és nagyrabecsülésnek adjunk jegyzéknyvi kifejezést (Eljen, lássuk!)

Bendi Döme: Uraim! Ha önök azt hiszik, hogy én most beszélni fogok, akkor nagyon

tévednek; én épen annak ellenkezőjét akarom elmondani, a mit önök gondolnak. Ne higgyék azonban, hogy önök valamit gondolnak! A látszat sokszor csal. A csalásért pedig becsukják az embert néha; de a lopásért mindig. Azért azt tartom, hogy ha már valaki lopni akar, inkább csaljon. Változatlan nagyrabecsülésem mellett indítványozom tehát, hogy elvben fogadjuk el azon javaslatot, mely közelebb esik a csaláshoz, mint a lopáshoz. (Derűtség! éljen!)

Polgármester: Uraim, azt hiszem, hogy egy kissé letértünk a tárgyról; az itt a kérdés...

Barbalonga Frigyes: Tisztelt közgyűlés! En az imént élettem a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget. Ezen indítványomat ezennel visszavonom, és kijelentem, hogy...

Szájviz Sándor: Uraim, én az imént Barbalonga által visszavont indítványt magamévá téve kérem... (Nagy zaj.)

Bérczi Béla: Tisztelt közgyűlés! Sajnálom, hogy úgy történt. Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én a Barbalonga ur által visszavont indítványt magamévá akartam tenni; de mivel Szájviz ur engem ebben megelőzött, indítványozom: néltétassék a Barbalonga ur által tett, általa visszavont, Szájviz ur által felkapott indítványomat elfogadni, úgy a mint én az megtettem. (Elfogadjuk! Nagyon jó.)

Lassu János: Uraim! A bakter állását én teremtettem. Nehéz volt pedig megcsinálni, mert az ember nem születik bakternek. Es miért teremtetem? Mert kedvem tellett a teremtésben; és miért tellett...

Polgármester: (Csönget.) Tárgyhoz!
Bordal Antal: Uraim. Ne vitatkozzunk. Indítványozom, hogy minden indítvány mellőzé-

sével fogadják el az én indítványomat. (Zajos általános helyeslés.)

Bérczi Béla: En annál inkább fogadom el előttem szóló indítványát, mert ez magában foglalja következő indítványomat: (olvassa) mondja ki a közgyűlés, hogy minden indítvány elvetésével elfogadják az én indítványomat. (Szavazzunk.)

Lassu János: Mélyen tisztelt polgártársaim!

Polgármester: A vitát berekesztem.
Lassu János: De kérem, nekem...
Polgármester: Lári fári. Most én beszélek.

Lassu János: Bocsánat én beszélek.
Polgármester (dühösen): Ha mondom én beszélek.

Lassu János (színtén dühösen): Akár hogy van, de én beszélek.

Polgármester: Nem akarok vitatkozni Lassu urral, azért ezennel következő indítványommal lépek a tisztelt közgyűlés elé: állapítsa meg, hogy kettőnk közül ki beszél, én vagy Lassu ur. A kik igennel szavaznak, azok álljanak fel, akik nemmel szavaznak, azok üljenek le, akik sem nem ülnek, sem nem állnak, azoknak szavazata semmis. (Eljen, éljen, szavazzunk, szavazzunk! Névszerinti szavazást kérünk! Ez már nem járja!)

Polgármester: Elrendelem a névszerinti szavazást. (Szavazzunk.)

Polgármester: Kijelentem, hogy a közgyűlés 60 szavazattal 24 ellenében megállapította, hogy én beszélek. Lassu ur, most már folytathatja beszédét!

Lassu János: Tisztelt uraim! Az élet olyan, mint a lánchid (Lassu ur beszél, beszél, beszél, folyton beszél. Leszáll az éj, Lassu beszél; hajnalodik, Lassu beszél). *Karzati hallgató.*

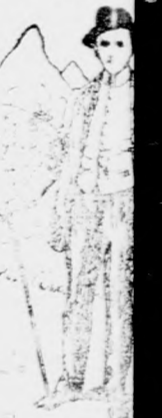
megvallva hogy a Jánost me hogy Noe lése s h zenei életi hitközsége mi szép ha

— K helyen is kerek ke t rnak, a közgyűlést képző és kor tartja, féle vendég polgári rendes köz

— Né félé vértisz nál a leggy leghiresebb gyomorhaj betegségét denki, ha a kat, melyek nak bizony labdacs 1.0 1 tekercset 3 tekercset J. gyógyszer

— Sz folyó évi tart, amely hivatnak jelent tag

— Cs az emberek családok, a zik meg, n egyetlenebb hitetlenebb következő Luc Annivi vesen és h

leírhatatlan ember körül mert gyöngy nyit minden előidézheti. A betegségnek gesség, ideg mely hatalmas bajt, csak kő dáját, a ki a meke számára

— Háro szegénység terjedt, hogy abba kellett étvágyam, ne éreztem, míg emlegetett P ezután észrev annyira helyre folytathattam mesterséget ta elgöngült, ho Justina leány éppen ki akar a betegség és Pink-pilulát ad hogy mindket gyógyultam és

Ez a h hogy általános ha elősegíti, h sorsujtotta h családába vi Magyarországo doboz ára l t országai főrök tárában, Bud

Fou

— **Nocker karnagy Verseczen.** Őszintén megvallva, nem szívesen regisztráljuk azt a hírt, hogy a verseczi r. kath. hitközség Nocker Jánost megválasztotta karnagyának. Aki tudja, hogy Nocker itt mennyit tett az egyházi zene emelésére s hogy mily lényeges tényezője volt a muzikai életünknek, az csak arra kérheti a r. kath. hitközséget, hogy igyekezzék módot találni a mi szép hangu tenoristánk ittmarasztalására.

— **Közgyűlések.** A holnapi napon három helyen is lesz közgyűlés, és pedig a nagybecskerekéri kerületi betegsegélyző pénztárnak, amely d. u. 2 órákor tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében; a munkások építő és társas egyesület szintén d. u. 2 órákor tartja évi rendes közgyűlését az Ellmer-féle vendéglőben végül a nagybecskerekéri polgári dalárda d. u. 3 órákor tartja évi rendes közgyűlését a Rózsa szállóban.

— **Nélkülözhetetlen házigyógyszer** a Pserhofer-féle vértisztító labdacok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja a labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásúnak bizonyultak. 1 tekeres, mely 6 doboz a 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beutalása után 1 tekerest 1.25 frtért, 2 tekerest 2.30 frtért, 3 tekerest 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerészre, Bécs I. Singerstrasse 15.

— **Sakk-gyűlés.** A nagybecskerekéri sakkör folyó évi április hó 8-án rendes évi közgyűlést tart, amelyre a tagok azzal a megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes lesz.

— **Családi szerencse.** Nyolc nyakasok azok az emberek, a kiket, bár ismerik a szóbanforgó családot, a következőkben leírt dolgok nem győzik meg, mert ha annyi meggyőző ok találkozik egyetlen házában, kell hogy megtérjen a leghitelenebb is. A megemlékezés méltó esemény a következő: Pierre Gaspard Zufferey ur Saint-Luc Anniversben (Wallis) három év óta keservesen és kétségbeesve cipelte életét. Mindinkább elhatalmasodó vérszegénység ásta alá egészségét és arra kényszerítette, hogy munkáját abba hagyja. Ennek a betegségnek minden jele észrevehető volt rajta, fejfájás, heves oldalszurás, általános gyöngeség, étvágy és álm hiánya és hogy teljes legyen a szomorú kép, folyton sötét gondolatok kínozták és leírhatatlan kétségbeesés. Minden vérszegény ember körülbelül ugyanattól a bajtól szenved, mert gyönges vér kering ereiben és tág kaput nyit minden betegségnek, mely még a halált is előidézheti. A vérszegénység oka lehet sok más betegségnek is, mint például: reumatizmus, idegesség, idegbaj, általános gyöngeség stb. Valamely hatalmas főfrissítő szer hamar legyőzi a bajt, csak követni kell Pierre Zufferey ur példáját, a ki nemcsak a maga, hanem két gyermeke számára is Pink-pilulát használt.

— **Három év előtt,** írja levelében, vérszegénység támadt meg, mely olyan rohamosan terjedt, hogy mert minden erőmet elvesztettem, abba kellett hagynom a munkámat. Nem volt étvágyam, nem volt álmom, folyton fájdalom éretem, míg végre elhatároztam, hogy a sokat emlegetett Pink-pilulát használok. Egészségem ezután észrevehetőleg jobbra fordult és gyorsan annyira helyre jöttem, hogy munkámat ismét folytathattam. Tizenhét éves fiam, a ki alakosmestertanulót tanult és vérszegény lett, annyira elgyöngült, hogy el kellett hagynia a műhelyt. Jusztina leányom, a ki egy szállóban szolgált, éppen ki akart lépni a szolgálatból, mert ugyanaz a betegség és gyöngeség fogta el. Mindkettőnek Pink-pilulát adtam és a szerencse úgy akarta, hogy mindkettő meggyógyult, a mint én meggyógyultam és folytathatta mesterségét.

Ez a bizonyíték bizonyára megérdemli, hogy általánosan ismerjék, mert jót tesz az ember, ha elősegíti, hogy a béke visszatérjen valamelyik sorsajutott családba, mint a hogyan Zufferey családjába visszatért. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tárában, Budapest, Király utca 12.

— **Felvételek a cs. és kir. hadapród iskolába.** A budapesti cs. és kir. gyalogsági hadapród iskolába való felvétel tárgyában a katonai parancsnokság most adta ki a pályázatára vonatkozó felhívást. A nevezett hadapródiskolába a jövő 1900/1901. iskolai évre az első évfolyamba 100 növendéket vesznek föl. A felvétel iránti kérvények kellő módon felszerelve legkésőbb aug. hó 15-éig nyújtandók be a hadapródiskola parancsnokságánál. A később beérkező vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe nem vételek. Az érdekeltek a felvételre vonatkozó összes feltételekről tájékozást szerezhetnek a városi katonai ügyosztálynál.

— **A fecske hazatérőben.** Nemsokára itthon lesznek a fecskék — szelek már gyors szárnyakkal a levegőt a tengerek felett. Tudjuk, hogy rendszeres április 4—5-ikén szoktak hazatérni. Helyi és időjárási okok, vagyis a vidék alacsony, vagy magas fekvése, annak éghajlata, az évek szerint ingadozó tavaszfakadás módosítja első jelentkezésük napját. Az első fecske látása eseményszámba megy minden háznál s a hiuságnak is van vele dolga, mert azt tartja népünk, hogy aki először lát fecskét s utána mosakszik, elveszti szeplőit, piros, báronyos lesz az orcája: „Fecskét látok, szeplőt hányok.”

Nemsokára megint kelete lesz ennek a mondanak. Érdekes az a viszony, mely népünk és a fecske között szorosra forrott. Közmondások és szállóigék egész sora jellemzi e szoros barátságot. De e mondásokban érdekesen nyilatkozik meg a nép megfigyelő képessége is, mely a látásról jellemző szokásokat ellete és a maga viszonyaira alkalmazta. Ilyen mondások a többi közt: „Annyi, mint őszkor a fecske.” „Elmegy őszszel a fecske, de a veréb nem követi.” „Hirmondó fecske tavaszt énekel.” „Idővel a fecske még házadra szállhat” (szerencsés lehetsz), „Nekiszokott, mint a fecske a repdeséshez”, „Nyári szállásokon még nem telet vele a fecske” (hálátalosságnak is van határa), „Nem sirat egy fecskét egy nyár”, „Csacsog, mint a fecske”, „Ritka, mint a fecske a kalitkában.” Elterjedt, kedvelt nótáink közt is gyakran előfordul, a fecske, jelölül roppant népszerűségének.

— **„Magyar Nemzet”** politikai napilap lapunk mai számában közölt hirdetésére különösen felhívjuk lapunk t. olvasóinak szíves figyelmét. A „Magyar Nemzet” főszerkesztője Jókai Mór és Bekics Gusztáv, felelős szerkesztője Adorján Sándor. Kiadótulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. t.

— **Anyá kerestetik.** Özv. Weitz Anna vásártéri lakos panaszt tett a városházán, hogy ezelőtt mintegy két esztendővel egy fiatal asszony látogatta meg és Miska nevű fiát ott hagyta, hogy pár óráig vigyázzon rája, de az anyja máig sem került elő. Azóta a kis fiut sajátjaként tartja. Azt a kérelmet terjesztette elő, hogy nyomozzák ki az anyát, akinek vissza fogja adni gyermekét. Allítólag Magyar-Itében tartózkodik a kis fiu anyja, akit Megyerinének ismernek és vadházasságban él egy odavaló férfival. A hatóság megindította a nyomozást.

— **Éjjeli látogatók.** Szerb-Czernya községben Tirjurg Rozália lakásába az ablak betörése után behatoltak és egy bődön zsirt elvittek azok az enyveskezők, akiknek éppen csak zsirra volt szükségük. A csendőrség a tetteseket két ugyanottani parasztagzda, névszerint Jojn Emil és Nikulin Rudolf személyében kinyomozta, és miután a lopott bődönt, melynek tartalmát megfizették, egyiknél megtalálta, feljelentette az esetet a zombolyai kir. járásbírósnál.

— **Fontos háziasszonyoknak!** A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymázzal be van vonva. Puha padlóknál ez akkor érhető el legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Linoleum padlózománcokkal kenik be. Ezen kitudó és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyöngyörű fényvel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál, mert kiadósabb és tartósabb. Ertéketlen utánzatoktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag Eisenstädter féle „Linoleum padló zománcot” a fejtüntetett „vaslovas” védjeggyel. (2)

— **Megkerült télikabát.** Megirtuk a minap, hogy Barth Péter kereskedőnek bizonyára valamelyik kibice, elemelte az értékes télikabátját. Az éjszaka valaki egy csomagot dobott be a városház udvarára. A csomagban volt a téli kabát, amelyet az éjjeli őrség beszállított a kapitányságra, ahol Barth Péter fölismerte benne a sajátját és hazavitte. A nyomozás folyik a lelkiismeretes kabátolvaj kiletének felderítése szempontjából.

— **Pártoljuk a hazai ipart.** A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a fiúmei cacó és csokoládé gyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fiúmei csokoládé és a fiúmei cacó. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacót próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a fiúmei csokoládé és cacó.

Színház és irodalom.

Műsor:

Szombat: Asszonyregiment.

Vasárnap d. u.: Csipke Rózsi.

este: A geleji kis király.

* **A gésák.** A sokat hallott operett a zónararak dacára, csak csekély számú közönséget vonzott a színházba. De ennek a közönségnek igaz öröme telhetett a kerek, összevágó előadásban, melynek becsét a csinos kiállítás is nagyban növelte. A szereplők egytől-egyig megérdemlik a dicséretet. Mimóza édes dalait Réti Lina énekelte az ő csengő szöveg hangjával nagy hatás mellett. Nem kisebb sikere volt vetélytársnőjének Szalóczy Irénnek, kiből igen szép tehetségű soubrettet ismertünk meg. Ereje nem a hangjában fekszik, ámbar igen csinosan énekelte Molly partiejét, hanem jellemző intelligens játékában. Ezt annál nagyobb örömmel konstataljuk, mert a vidéki színpadokon sűrűn akadnak széphangu énekesnők, de ritka az olyan, aki egyszerűen perfect színésznő. Ha hozzá tesszük, hogy a kisasszony kitűnő táncosnő is, úgy könnyen érthető az a sok taps, melyben tegnap részesült. Szentmiklóssy játékban és éneken egyaránt kitűnő Reginald. Lelkes tapsban részesült Sz. Nagy Imre is, ki egy merészen kivágott magas cével ejtette bántulata a hallgatóságot. Nagyon örvendének, ha e széphangu énekest, ki Deréki igazgatósága alatt kedvence volt a nagybecskerekéri közönségnek, valamelyik hálásabb szerepében (talán „Hoffmann meséi” vagy „Villars dragonyosai”-ban) hallhatnók. Kovács és Szepessy nagy derűtség közepette emelték érvényre Vuncsi és Imári szerepét, Pálfi Mariska pedig sok jóakarattal, (bár kevés hanggal) vállalkozott a francia leány szerepére. Az énekkar dicséretes szabatossággal működött s a zenészek is a szokottnál jobbak voltak.

* **Egészségügyi törvények.** A m. kir. belügy miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz. A közigazgatás akadálytalan, egységes menete érdekében nem csekély fontossága van annak, hogy egy a véleményezésre hivatott szakértők, mint a végrehajtásra hivatott hatósági közegek az érvényben lévő törvények, rendeletek és jogszabályok egységes, könnyen kezelhető gyűjteményével rendelkezzenek. E szempont indította egyik hivatali elődöntet arra, hogy a közigazgatás egyik legfontosabb ágára, a közegészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek rendszeres gyűjteményének elkészítése és kiadása iránt intézkedjék. E megbízás folytán „Az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteménye” cím alatt kiadott műre hivatali elődöntet már 10541/94 és 35317/95. sz. a. kelt körlevelükben felhívták a törvényhatóság figyelmét. A munka hízagpótló voltát s szerkesztésének helyes gyakorlati irányát igazolja, hogy most már — az előző kiadások elfogyván, — harmadik kiadásának sajtó alá rendezése vált szükségessé.

A Dobrovzsky és Frankl cég tulajdonában most megjelent ezen harmadik kiadás két kötetbe van rendezve, az I. kötet kiterjed 1854 - 1894. évekre, a II. kötet 1894—1900 ig, el van látva a gazdag tárgy szerinti és betűsoros tárgymutatóval

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták ki-választásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari szállító. (10/II-12)

s tartalmazza az egészségügyre vonatkozó 1899. év végéig szentesített törvényeket és kiadott rendeleteket, valamint ki van egészítve mindazon korábbi és újabb elvi jelentőségű határozatokkal, melyek a hatósági közegeknek teendőkre nézve hasznos gyakorlati útmutatást nyújthatnak.

Midőn ezekben a munkát a törvényhatóság figyelmébe ajánlom, felhívom, hogy annak megjelenéséről az összes érdekelt hatósági közegeket értesítse.

A két kötetes mű ára füzve 22, kötve 25 korona. A második kötet külön is megszerezhető füzve 12 koronáért, kötve 13 korona 50 fillérért.

* A magyarság eszméjének terjesztése, a nemzeti érzék felébresztése ma ugyiszólván az egész fővárosi napisajtóban egyes egyedül az Egyetértésnek fő és soha szem elől nem tévesztett programpontja. Ez a harminchárom éve fennálló, nagy magyar lap szerkesztőségének olyan tradíciója, a melytől sohasem tágitott s most sem tágit. Ma pedig — tudjuk mindannyian — oly időket élünk, hogy egy magyar napilapnak szebb, fontosabb és nehezebb feladata nem is lehet, mint a nemzeti érzék felébresztése; mindennek, a mi igaz magyar, támogatása. Régióta nem élünk olyan időket, mint most, amikor ebben az országban minden nemzetiség tenn hordja fejét, büszke a nemzetiségére, csak a magyar jár lehorgasztott fővel s türi, hogy oláh, tót, német idehaza és a külföldön egyaránt lázít, izgat ellene. Az Egyetértés napról-napra küzd a magyarság érdekei mellett s minden erejével támogatja azt, a mi magyar. Az Egyetértés nemcsak a magyar szellem terjesztését tűzte ki, de kiváló gondot fordít jó ideje különösen a magyar ipar pártolására, támogatására. Azt, hogy az Egyetértés a legkimerítőbb tudósításokat közli úgy a politikai, mint a társadalmi élet minden mozzanatáról, hogy az Egyetértés a legterjedelmesebb és így legbővebb tartalmu napilap, szinte felesleges külön kiemelni. Az Egyetértés vezére Eötvös Károly, a ki az új évnegyedben a Bakonyról ír az ő páratlanul magyar tollával regényes, remek cikksorozatát. Felelős szerkesztő: Dienes Márton, politikai főmunkatárs pedig Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke. Előfizetések az Egyetértés kiadóhivatalához. (Budapest, Papnövelde-utca 8.) intézendők, mely kívánatra szívesen küld ingyenes mutatványszámot.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 24-én.

Budapest, március 24. (A „Torontái” eredeti táv.) A képviselőház mai ülése szavazással kezdődött, a képviselők beadták szavazólapjaikat a kvóta küldöttség tagjaira és midőn az elnök az eredményt kihirdette, folytatta a Ház az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a vita során fölhangzott kívánásokkal, panaszokkal foglalkozik. Bejelenti ezután, hogy a polgári törvénykönyv első reform-tervezetét a nyár folyamán átadja a nyilvánosságnak. A telekkönyvek átírásáról novelláris uton fog intézkedni. A bünvádi törvényjavaslat előmunkálatai már készen vannak, úgy szintén a gabona-uzsora elleni törvényjavaslat. A legközelebbi reformok lesznek a végrehajtási törvény, az ügyvédi rendtartás, a biztosítási törvényjavaslat. Az ügyvédekre vonatkozó numerus claususnak nem barátja.

Az ügyvédi nyugdíj ügyet fontolóra veszi. Az új büntető eljárás teljesen bevált. (Helyeslések.)

A Ház a költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, márc. 24. (A „Torontái” ered. táv.) Széll Kálmán miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott, a honnét már holnap vissza fog térni Budapestre.

A transzváli háború.

Budapest, márc. 24. (A „Torontái” ered. táv.) Warrentown-nál erős csatározások folynak, az átkelés elkezdett harccal fog járni. A hazatért burokat visszarendelik a küzdő csapatokhoz és a többi otthonmaradottakat mozgósítják. Ugyiszólván minden fegyverfogható épkezlábunak részt kell vennie a harcban. A bur kormányzat ragaszkodik az ellentálláshoz és ma a burgherek elszántabbak, mint valaha.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 24. (A nagybecskerek Lloydtársulat táv.) A kínálat a kereslethez viszonyítva gyöngének mondható. Üzletmenet lanyha, az árak változatlanok. Eladatott 18,000 mm. buza. Kötetett:

Buza 1900 áprilisra	7.52—7.53
Buza 1900. szept.-re	7.72—7.73
Roza áprilisra	6.35—6.36
Zab áprilisra	4.93—4.94
Tengeri 1900. májusra	5.32—5.33

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről

Ervényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskerek (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 6 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 6 óra 59 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskerek (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szombat, 1900. március 24-én.

Itt először:

Az asszonyregiment.

Operette 3 felv. Irtá: Reiner Ferenc. Zenéjét szerzette: Rozenzweig Vilmos.

S z e m é l y e k:

Vukovics Mehemed, bosnyák bég	Szepessy Gusztáv
Gavril, a fia	Fekete Irén
Tetty Béla százados a 32. gyalogezrednél	Szentmiklóssy B.
Északi Emilia, a Variété-színház primadonnája	Szalóczy Irén
Lábas, színházi szolgáló	Kovács Sándor
Maudl Móni, terménykereskedő	Deéry Béla
Madolay Alexandrin, a Fővárosi Napló haditudósítója	Holéczy Ilona
Szerencsi Bódog, a Variété-színház igazgatója	Krémer Sándor
Rézi, manicure	Borsitzky Ilona
Pesti Mariska	Pálfy Mariska
Szegedi Piroška	Réthy Lina
Budai Juliska	Arday Vilma
Aradi Annuska	Erdei Boriska
Kolozsvári Aurélka	Zámory Irma
Mladen	Csillag Benő
Bozó } bosnyákok	Arnold Antal
Sylvánia, Emilia komornája	Deéry Béláné
Kaplár	Deák Gyula

Kardalosnók, bosnyákok. Történik az 1. felv. Budapestben, a 2. és 3. Boszniában 1878-ban.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap vasárnap, március 25-én két előadás.

Délután 8 és fél órakor fél helyárral:

Csipke Rózsika.

Látványos tündéregre 6 felvonásban.

Este 8 órakor rendezés helyárral itt először:

A gejeji kis király.

Eredeti népszimű 3 felvonásban.

VASUT-ÜGY.

4901/900. szám.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a szegedi rendezőpályaudvaron létesítendő két új átmenő vágány alépitményének előállítására szükséges földmunkálatok végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Szegeden, a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafeltartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi április hó 2-án déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályában.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: Ajánlat a szegedi rendezőpályaudvaron létesítendő két új átmenő vágány alépitményének előállítására.

Az ajánlat benyújtása előtt két nappal vagyis 1900. év március hó 31. dikén déli 12 óráig 3000 azaz háromezer korona bánompénzt kell a magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami betétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánompénzről szóló letéjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánompénzek térti vevénynyel adandók fel.

Szegeden, 1900. március hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRAVAL.

MAGYAR NEMZET

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

• ELŐFIZETÉSI ÁR •
1 HORA 2 KORONA.
3/4 ÉVRE 6 KORONA.

• MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

Nyiltter.

ÓVÁS.

Miután világhírű Margit-Crém készítményemet, mely a női szépség emelésére nélkülözhetetlen, mert az arcot simítja, fehériti és eltávolítja az arctisztítást — hamisítják, figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy csakis

FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET

vásároljon és fogadjon el. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek címeres védjeggyel vannak lezárva. Készítményeim a nagyméltósági m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek ajánlják. Csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok felelősséget.

A Margit-Crème, miként az országos m. kir. kémiai intézet és központi vegyészeti állomás vizsgálatai bizonyították, higanyt, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan készítmény. Ára 50 kr., nagy tégely 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., foggép 50 krajcár.

Hamisítók bíróság üldöztetnek.
GUTORI FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Nagybecskerek város rendőrkapitánysága.

Másolat.

Torontálvármegye alispánja 418. kih. sz. 1900. Tekintetes városi rendőrkapitány urnak Nagy-Becs kerekén. A nagyméltósági m. kir. belügyminiszter ur Risztics Pál nagybecskereki lakos kihágási ügyében 1061/1899 kih. sz. a. hozott második fokú ítéletemet vádlott felebbezése folytán felülbírálat alá vévén, annak érdemében f. évi január hó 31-én 4702/kih. V-1. sz. a. harmadfokúlag következőleg ítélt: M. kir. bü. min. 4702. kih. V-1. Torontálvármegye közönségének Nagybecskerekén. A vármegye alispánjának 1899. évi július hó 12-én 1061. kih. sz. a. kelt II. od. fokú ítélete, mely szerint Nagybecskerek város rendőrkapitánya által hozott I. fokú ítélet helybenhagyásával Risztics Pál nagybecskereki lakos mesterséges bor forgalomba hozatala által elkövetett s az 1893. évi XXIII. t. cz. 1. §-ba ütköző kihágás miatt ugyanezen t. cz. 5. §-nak b) pontja alapján 100 frt pénzbüntetésben, behajthatatlansága esetén 10 napi elzárásban, továbbá 64 frt 7 kr. borvizsgálati díj, az 1899. évi március hó 24-én tartott második borszemle alkalmával hiányzó 2761 liter bor értéke fejében — literjét 15 krajcár számítva — 414 frt 15 kr., a borminták céljaira felhasznált palackok, dugaszok költsége fejében 2 frt 50 kr. megfizetésében marasztaltatott el, a mesterségesnek talált, de szakértőleg denaturálásra alkalmasnak véleményezett, összesen 7874 liter hatóságilag zár alá vett és lepecsételt borkészlet panaszlott költségén a hatóság által e célra kiküldendő szakértő közbenjöttével denaturáltatni, az ítélet jogerőre emelkedése után a mesterségesnek ítélt bormennyiség után beszédendő áll. boritaladó kirovása végett a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatósággal közölni, továbbá a panaszlott költségén a „Torontál”, „Grosz Becskereker Wochenblatt”, „Torontáler Presse” helyi lapokban, nemkülönben a „Borászati” lapokban, „Ungarische Weinbau” és a „Budapesti Hirlap”-ban egyszer közzétetni, végül az ítélet végrehajtása után a panaszlott által forgalomba hozott mesterséges borok gyártásával terhelt Kann Hermann és fia pécsi eladó borkereskedő cég elleni kihágási eljárás megindítása végett az összes iratokkal együtt az ez ügyben már eleve értesített Pécs városi rendőrkapitánysághoz áttétetni rendeltetett, az elmarasztalt által közbevetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, indokainál fogva helybenhagyatik, oly kiigazítással, hogy panaszlott azért nem büntethető mesterséges bor készítése miatt, mert akkor azon borok, melyekhez panaszlott a minta vétel után természetes olasz bort vegyített, még csak gyanusnak találtatott.

Végül az ítélet azzal egészítették ki, hogy a jogerőre emelkedése után az 1893. évi XXIII. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 53850/1897. számú keresk. miniszteri rendelet 35., illetve 24. §-a értelmében még az illetékes borenlen-örző, valamint állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal közölni rendeltetik. Erről a törvényhatóság m. évi július hó 23-án 1110. kih. sz. a. kelt alispáni jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítetik. Budapest, 1900. évi január hó 31-én. A min. meghagyásából: dr. Sélley s. k., min. tanácsos. Miről tek. rendőrkapitány urat vonat-

kozással m. évi július hó 15-én 6086. sz. alatt kelt jelentésére az összes tárgyratok 1/2 alatt kiadása mellett összes érdekeltek azonnali szabályszerű értesítése és megfelelő további eljárás végett ezennel tudomásba helyezem. Nagybecskerek, 1900. február 2-án. Dr. Dellimanics s. k., alispán.

2102. rk. szám 1900.

Végzés.

Miről Risztics Pál helybeli lakos, — a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottság, — Nagybecskerek város polgármesterei hivatala, — a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság, — Dr. Weiserschan József, Marton Andor, Krumenacker József, Rigó István és Ellinger Péter mint a városi borenlenörző bizottság tagjai, végül Kann Ignác pécsi lakos és a pécsi rendőrkapitányság alkalmazkodó tudomásvétel végett értesítettnek.

Egyben felhivatik Risztics Pál, hogy a ténnyel kirótt 200 korona pénzbüntetés, 128 korona 14 fillér vegyelemzési költséget, 828 korona 30 fillért, — mint a hiányzó borok értékét, végre 5 koronát — mint a felhasznált palackok és egyéb anyagok ellenértékét jelen felhívás kézhezvételétől számított 15 nap alatt alólírott rendőrkapitányságnál különbeni végrehajtás terhe mellett lefizesse.

Az ítélet meghirdetésének költségei annak idején külön lesznek behajtvva.

Nagybecskerek, 1900. évi március hó 16-án.

Reitter Oszkár,
rendőrkapitány.

288-1.1

Hirdetések.

Hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága Nyerő községe képviselőtestületének arlejtési-kut furása tárgyában hozott határozatát jóváhagyta.

Felhívják a kut furására vállalkozók, hogy írásbeli ajánlataikat április 10-ig alólírott előljárásságnál nyújtsák be.

Nyerő, 1900. március hó 20-án.

284-3.2

Nyerő község előljárássága.

Tenyészbika eladás.

Nagyméltósági gróf Karátszonyi Jenő ur bánlaki hitbizományi uradalma magyar fajta törzsgulyájából származó

**4 drb 3 éves bika,
15 drb 2 éves bika
eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad az
Uradalmi tisztartóság
Bánlakon.

283-3.2

854. szám ex 1900.

290-2.1

Arlejtési hirdetmény.

Rudolfsgrád község képviselőtestülete egy arlejtési kut furását elhatározván, ezen munkálat biztosítása céljából az arlejtés ezennel kiíratik, melynek határidejéül 1900. évi április hó 7-ére azzal tüzetik ki, hogy az írásbeli ajánlatok a kitűzött időre beadhatók.

Az ajánlatban körülményesen kifejtendő, milyen módon és milyen árban szándékozik vállalkozó a kutat megfurni.

Rudolfsgrádon, 1900. évi március hó.

A községi előljárásság.

Fajbaromfi költő-tojás.

Elsőrendű fajbaromfi-tenyészdekből ajánlok:

Fekete Langshan, tisztalábú . . . darabja 30 kr.

Sötét kendermagos Plymouth-Roks . . . darabja 30 kr.

Fajtisztaságért és 80% termékenységet kezkeskedem.

10 tojás vételénél csomagolást nem számítok.

Geiduschek L. József,

Nagybecskerek.

114-10.8

Alkotmány-utca 1. szám.

97. előj. ül. szám.

292-1.1

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki ipartestületnél üresedésben levő jegyzői állásra ezennel pályázat nyittatik. Az 1100 kor. évi fizetést élvező jegyző köteles egyszersmind az ipartestületi betegsegélyző pénztári titkári teendőket is végezni, mely működéseért neki külön tiszteletdíj jár.

Az ezen állásra pályázók, kiknek a magyar nyelven kívül a német és szerb nyelvet szóval és írásban birniok kell, tartoznak a vonatkozó kérvényüket legkésőbb f. é. április hó 2-án délután 5-óráig az előljárásságnál benyújtani.

Nagybecskerek, 1900. évi március hó 20.

Az előljárásság.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,
Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar
Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.45

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

* Az a rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közlőre teszi, hogy a nagybecskereki kir. jár. bíróságnak 1900. évi V. 114 sz. végzése folytán Ardó Alfréd dr. budapesti ügyvéd által képviselt Révai testvérek budapesti cég felperes részére Kende Ferenc nagybecskereki alperes ellen 130 kor. 70 fill. követelés s ár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 616 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósa 1900. évi V. 114/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken az adósnál leendő megtartására határidőül 1900. évi április hó 3 napjának délelőtt 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsírón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az arverés megkezdéseig alulírt kiküldött néi írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi március hó 14. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Védjegy. **Mária-czelli**
Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak, **gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.**

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyufelbőfűzés, hasmenés, gyomorgégés, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** étellekkel és italokkal, **gilliszta-, májbajok- és hámorrhozódásoknál.**

Emittet bajoknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom!”

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.
Magyarországi főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF
Gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.
(4-148)

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényéknél, csúznál, fogszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi **Horgony-Pain-Expeller**, gyakorta **Horgony-Liniment** elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: **Török József** gyógyszerertárnél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bétkü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és lársa, **RUDOLSTADT** cs. és kir. udvari szállítók.

Raktár: (9-24.13)
Benkevich Mihály gyógyszerertára Nagybecskerek.

Számos elismerés.

Szép, üde és bájos arcot

csak egyedül a közkedveltségű Krivan-féle

BENZOË TEJ-CRÈME

és **Hattyu-pouder** használata által lehet elérni. **Hatasa** bamulatos, már 2-3 nap alatt szépít, üdít és fehérít. Eltűntet minden arcviszályt, gög és bőrbetegséget is. Az arcbőrnek **friss üde-éget** és elragadó **bájt kölcsönöz.** Teljesen ártalmatlan, **nem zsíros.**

felelősség mellett ajánlatik.

1 tégely **Benzoë tej-Crème** 1 kor., 1 doboz **Hattyu-pouder**, ártalmatlan, ólommentes arcpor fehér, rózsaszín vagy krém) 1 kor., 1 drb **Benzoë** tejszappan 70 fillér (35 kr.)

Mindennemű **fogfájást** azonnal megszüntetnek a Krivan-féle

Univerzál fogcseppek.

1 üveg 70 fillér (35 kr.) használati utasítással együtt.

Főnti készítmények törvényesen védve vannak. Mindig friss, jó es eredeti minőségben megrendelhetők egyedül a készítő

KRIVAN JÁNOS gyógyszerertől.

VILÁGOS. (Arad m.)

Főraktár: **Török József** gyógyszerertára Budapest, 234-103

Csomagolás nem számítatik fel.

6 korona rendelésnél franko szállítás.

Postai s.étküldés naponta.

Tek. Krivan János gyógyszerész unak VILÁGOS.

Köszönetemet fejezem ki Önnek az általa készített és felállít **Univerzál fogcseppek**-ért, melyek egyszerű használatától fogtájáram egy pár perc alatt végleg elállott. Ugyanezt az Ön által felállít fogcseppeket fogtájámban szenvedőknök melegen ajánlom.

Kiváló tisztelettel Novák Kornél s. k. szolgabíró.

Költő tojás.

Fajtszta fekete Langshan tojások drbja 30 fill.
„ kendermagos Plymouth Rocks „ 30 „
„ fekete Minorca „ 40 „

Megrendelésre költetek, 6 hetes csirkéket bármely fajból drbját egy koronáért szállítok. Csomagolás önköltségen.

Előjegyzéseket elfogadok április havi fiztatásra nagy Yorkshirei kan és mangolicza kooza utáni keresztezésből származó malaczkokra. Ára 6 hetes korában darabonként 2 korona.

Szenes Ferenc

urad. számtartó

Szerb-líteben.

285-32

Pályázati hirdetmény.

Alant írott az igazgatásom alatti torontálmegyei jegyzői szaktanfolyamról, leköszönés lolytán, megüresedett pénzügyigazgatási tanszék betöltésére, az intézeti alapszabályok 6. §. alapján, pályázatot hirdetek.

Ezen tanszéken a következő tárgyak tanítandók: pénzügytan, a nemzetgazdaságtan általános elvei, az államszámviteltan rövid ismertetése, a pénzügyi jog (és pedig a pénzügyigazgatás szervezete, egyenesadók, díjak, illetékek, egyedáruság, közvetett adók; a közadók kezelése stb.) és az utadók s az e körüli eljárás.

A heti előadási órák száma: 3.

Ezen előadói állással 1200 korona tiszteletdíj jár, de a mely, ha az intézet jövedelmi forrásai ennek szolgáltatására kellő fedezetet nem nyújtanak, esetleg lejjebb szállítható.

Az ezen előadói állásra, az intézeti alapszabályok 7. §. a szerint, bélyegtelen beadványnyal csak oly egyének pályázhatnak, a kik ügyvédi oklevél, vagy jog és államtudományi tudorság, vagy jog és államtudományi államvizsgáról szóló, vagy végre az 1883. évi I. t. cz. 6. §. alapján nyert jegyzői oklevél birtokában vannak és igazolni tudják azt, hogy vagy mint állami s törvényhatósági közigazgatási tisztviselő, vagy mint bíró, ügyvéd, vagy mint jogtanár avagy mint községi jegyző öt év óta tényleg alkalmazva van.

Pályázati határidő 1900. évi április hó 30. ig terjed; a beadványok hozzám címezve, az iskola igazgatósági irodájába (Nagy-Becskekerc Mercey-utca 7. szám) adandók be. A később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Megjegyezni kívánom, hogy az állás — ha az illeti kineveztetett — végleges, de tekintettel a jelen tanévnek előhaladott voltára, fentartom magamnak azt a jogot, hogy a jelentkezők közül egyet e tanévre ideiglenesen meghívassak, anélkül, hogy e meghívásból végleges kinevezésére jogot formálhatna, avagy a rendes tiszteletdíjra igényt tarthatna, hanem tiszteletdíjáról feladata bevégeztével fogok gondoskodni.

Nagy-Becskekerc, 1900. évi március hó 19-én.

Dr. Dejlmanics,
alispán,
mint a tanfolyam igazgatója.

Hatóságilag engedélyezett végeledás!!

Üzletem teljes felhagyása folytán dusan berendezett

uri-, női és gyermek-ruha

raktáromon levő összes árukészletet és pedig **a téli árakat minden áron,** és a tavaszi árakat **mélyen a bevásárlási áron alul** eladom.

Raktáromon levő **posztók ruhakészítésnél a bevásárlási áron alul feldolgoztainak, vagy pedig méterenként a bevásárlási áron alul eladotnak.**

Miután raktáromat mielőbb eladni szándékozom, ajánlatos, hogy

mindenki ezen még nem létezett előnyös alkalmat felhasználja és ezen cikkekbeni szükségletét, melyeket a **bevásárlási áron alul** is eladok, nálam fedezze.

Az üzleti helyiségek a mellékhelyiségekkel együtt május hó 1-re kiadandók.

Kiváló tisztelettel

221-33

Wassermann Károly.